

Aan

Drachten,
5 juni 2018

Ons kenmerk
10175

Uw kenmerk

Behandeld door
Eduard Ridder
0512 - 581 234

Onderwerp
Informatie over hoogspanningslijn Drachtstervaart / De Drait / Maartenswouden

Geachte heer, mevrouw,

Van diverse inwoners hebben wij vragen ontvangen over de mogelijke gezondheidsrisico's die samenhangen met het wonen in de nabijheid van hoogspanningslijnen. Wij begrijpen de ongerustheid die recente berichten in de media over dit onderwerp veroorzaken. In deze reactie leggen we u uit wat de situatie in Drachten is, hoe deze ontstaan is en welke ontwikkelingen er zijn. Ook lichten we toe waarom wij op korte termijn geen maatregelen noodzakelijk achten en welk onderzoek we gaan doen naar eventuele maatregelen op de langere termijn. U ontvangt deze brief omdat uw woning gelegen is binnen een afstand van 35 meter gerekend uit het hart van de hoogspanningslijn.

Het toetsingskader voor vergunningen Drachtstervaart

Het bestemmingsplan Drachtstervaart is in 2001 vastgesteld. In dat bestemmingsplan staat dat er, gemeten vanuit het hart van de masten, binnen een zone van 20 meter aan weerszijden van de masten niet gebouwd mag worden. Die afstand is aangehouden om stroomoverslag ("kortsluiting") te voorkomen, rekening houdend met het "uitzwaaien" van de kabels door de wind. In 2013 is het bestemmingsplan geactualiseerd. Bij die actualisatie is deze zone niet gewijzigd.

Projectovereenkomst Drachtstervaart

In 2001 heeft de gemeente een overeenkomst gesloten met de gebiedsontwikkelaar van Drachtstervaart Vastgoed Noord (Wind Groep). Daarin stonden ook afspraken over het uitwerken van de deelplannen van het bestemmingsplan. Door de crisis in de woningbouw heeft de uitwerking van delen van Drachtstervaart lang geduurd. De uitwerking van de diverse deelplannen is altijd getoetst aan de maatvoering zoals vastgelegd in het bestemmingsplan, dat ook onderdeel uitmaakte van de overeenkomst uit 2001.

Advies Gezondheidsraad en advies ministerie

In 2005 is er door de Gezondheidsraad een advies aan het ministerie van VROM gegeven om binnen een indicatieve afstand van 50 meter uit het hart van hoogspanningslijnen geen nieuwe woningen te bouwen. Op grond van epidemiologische aanwijzingen werd geadviseerd om zoveel als redelijkerwijs mogelijk te voorkomen dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in een gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microTesla.

Het ministerie heeft dit vertaald in een advies aan provincies en gemeenten om dit "zo redelijkerwijs als mogelijk is te voorkomen". Naar ons oordeel was dit in de situatie van Drachtstervaart niet te voorkomen. Dit omdat het advies niet is vastgelegd in wetgeving, het bestemmingsplan al ruimte bood om te bouwen en partijen contractueel gebonden waren.

Nader onderzoek Drachten

In 2017 heeft het college kennisgenomen van de resultaten van een in opdracht van de gemeente uitgevoerd onderzoek naar de werkelijke invloedssfeer van de magneetveldzone van de 110 kV hoogspanningslijn door Drachten. De berekeningen van dat onderzoek zijn gebaseerd op door netwerkbeheerder Tennet aangeleverde gegevens over het feitelijke gebruik van deze hoogspanningslijn. Voor het hele tracé door Drachten is berekend dat de invloedssfeer beperkter is dan de geadviseerde maat van 50 meter en dat deze zich beperkt tot een afstand van 35 meter aan weerszijden van de masten. Deze afstand wordt gemeten vanuit het hart van de masten.

Communicatie over de resultaten van het nadere onderzoek

Wij hebben de resultaten van de rapportage in juni 2017 bestuurlijk besproken met projectontwikkelaar VanWonen die op dat ogenblik woningen ontwikkelde in Drachtstervaart. Daarbij is afgesproken om voor toekomstige ontwikkelingen (minimaal) 35 meter aan te houden. Ook heeft de gemeente er via de lokale krant (Breeduit) aandacht aan besteed. Ter informatie hebben wij de rapportage van het onderzoek en ook de berichtgeving in Breeduit van 8 juni 2017 gepubliceerd op de gemeentelijke website www.smallingerland.nl

Geen maatregelen op korte termijn

De feitelijke situatie is dat er in Drachten ongeveer 120 woningen (inclusief 17 woningen in Drachtstervaart) staan op een kortere afstand dan de geadviseerde 35 meter. De minimale afstand van een woning tot het hart van de masten is 20 meter. Wij zien in de bestaande en recent ontstane situaties echter geen aanleiding om nu concrete maatregelen te nemen. Ook het Rijk zelf acht het op dit moment niet nodig actief te sturen op situaties zoals die zich nu in Drachten voordoen. De uitkoopregeling van het Rijk beperkt zich tot woningen die onder hoogspanningslijnen staan. Die situaties doen zich in heel Friesland niet voor. Het Rijk geeft in de toelichting op deze uitkoopregeling aan:

"In Nederland is er nergens sprake van een onveilige situatie onder de draden van een hoogspanningslijn. De Europese Unie beveelt aan dat mensen niet bloot worden gesteld aan magneetvelden van meer dan 100 microtesla. Alle voor het publiek toegankelijke plaatsen bij hoogspanningslijnen (waaronder woningen) voldoen hier ruimschoots aan."

De uitkoopregeling (op vrijwillige basis) zoals die nu bestaat is ingegeven door "de maatschappelijke wens om bewoners de mogelijkheid te geven om niet langer te wonen onder een hoogspanningslijn."

Vervolg en onderzoek maatregelen op langere termijn

De gemeente Smallingerland houdt over dit onderwerp contact met alle betrokken partijen, waaronder Tennet, de ontwikkelaar van In de Luwte 1 (VanWonen) en eventuele andere deskundigen. Met hen wordt besproken wat de ontwikkelingen rondom deze hoogspanningslijn zijn, hoe daarop ingespeeld kan worden en of er mogelijkheden zijn om de situatie te verbeteren.

Bekend is dat het Rijk aan het onderzoeken is of een deel van het hoogspanning netwerk onder de grond gebracht kan worden. De gemeente heeft de 110kV leiding voor het deel dat loopt van het verdeelstation De Haven tot de eerste mast ten zuiden van de A7 aangemeld voor deze regeling. Het ministerie bepaalt in het najaar van 2018 welke tracés in het kader van deze wet worden aangewezen.

Aanwijzing houdt in dat de netwerkbeheerder vanaf 1 januari 2019 verplicht kan worden om te onderzoeken of verkabeling mogelijk is. Er zal dan onderzocht worden of dat een verbetering oplevert en of het technisch, juridisch en financieel haalbaar is. De eigen bijdrage van een gemeente van de grootte van Smallingerland bedraagt naar verwachting € 975.000,-- per kilometer te verkabelen tracé. Deze bijdrage is in de begroting van de gemeente nog niet voorzien.

Daarnaast zullen we met de genoemde partijen overleg voeren over de bij nieuwe plannen aan te houden maatvoering.

Als daarover concrete resultaten te melden zijn hoort u dat van ons.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders,

secretaris

Jelmer Mulder

burgemeester

Tom van Mourik